ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GIUSEPPE TESAURO της 13ης Μαρτίου 1992 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως ο Lestelle ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση Τ-4/90 [1] και, δεχόμενο το αρχικό αίτημα, να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής να εξακολουθήσει, πέραν της 22ας Μαρτίου 1989, να παρακρατεί συνταξιοδοτικές εισφορές επί της αποζημιώσεως « εθελουσίας εξόδου » που καταβαλλόταν στον ενδιαφερόμενο κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ) 3518/85 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1985, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων που αφορούν την οριστική λήξη των καθηκόντων υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την ευκαιρία της προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας [2].

2. Η συνοπτική έκθεση του κανονιστικού πλαισίου θα βοηθήσει στην καλύτερη κατανόηση των όρων του προβλήματος.

Ο κανονισμός 3518/85, ο οποίος εκδόθηκε για να διευκολύνει την πρόσληψη Ισπανών και Πορτογάλων μετά την προσχώρηση, παραχωρεί ορισμένα οικονομικά πλεονεκτήματα στους κοινοτικούς υπαλλήλους οι οποίοι ζητούν την εφαρμογή μέτρων οριστικής λήξεως των καθηκόντων.

Προς τον σκοπό αυτό, το άρθρο 4 του κανονισμού ορίζει, στις παραγράφους 1 και 2, ότι ο πρώην υπάλληλος στον οποίο εφαρμόστηκε το μέτρο της οριστικής λήξεως των καθηκόντων δικαιούται μηνιαία αποζημίωση ίση με το 70 % του βασικού μισθού που αναλογεί στον βαθμό και στο κλιμάκιο που κατείχε ο ενδιαφερόμενος κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία και ότι η καταβολή της αποζημιώσεως παύει, το αργότερο, την τελευταία ημέρα του μήνα στη διάρκεια του οποίου ο πρώην υπάλληλος συμπληρώνει το 65ο έτος της ηλικίας του ή, εν πάση περιπτώσει, όταν ο ενδιαφερόμενος, πριν φτάσει στην ηλικία αυτή, συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της ανωτάτης συντάξεως αρχαιότητας.

Επιπλέον, το άρθρο 4, παράγραφος 7, ορίζει τα εξής: « Κατά την περίοδο κατά την οποία υπάρχει το δικαίωμα αποζημίωσης, ο πρώην υπάλληλος εξακολουθεί να αποκτά νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας με βάση τον μισθό που αναλογεί στον βαθμό και το κλιμάκιό του, με την επιφύλαξη ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής καταβάλλεται η εισφορά που προβλέπεται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης, με βάση τον παραπάνω μισθό (...) »

Τέλος, το άρθρο 5 του κανονισμού προβλέπει ειδικά μέτρα για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ, ορίζοντας συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 ότι οι υπάλληλοι που αναφέρονται στο άρθρο 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 259/68 [3] και στο άρθρο 102, παράγραφος 5, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως και στους οποίους εφαρμόζονται τα μέτρα οριστικής λήξεως των καθηκόντων μπορούν να ζητήσουν

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — Συλλογή 1990, σ. II-689.

2 — ΕΕ L 335, σ. 56.

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 108.

να καθοριστούν τα χρηματικά τους δικαιώματα με βάση το άρθρο 34 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (στο εξής: Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ) και το άρθρο 50 του γενικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

Οι προαναφερθέντες κανόνες θέσπιζαν τις προϋποθέσεις θέσεως σε διαθεσιμότητα για τους υπαλλήλους ΕΚΑΧ. Συγκεκριμένα, το προαναφερθέν άρθρο 34 όριζε τα εξής: «(...) Οι υπάλληλοι (σε διαθεσιμότητα) απολαύουν, επί διετία, μηνιαίας αποζημιώσεως ίσης προς τις αποδοχές που προβλέπονται στο άρθρο 47, παράγραφος 1, και, επί διετία, αποζημιώσεως ίσης προς το ήμισυ των αποδοχών αυτών. Κατά τη λήξη τεσσάρων ετών διαθεσιμότητας, οι υπάλληλοι αυτοί λαμβάνουν αναλογική σύνταξη, υπό τις συνθήκες του συστήματος συντάξεων.» Επιπλέον, κατά το άρθρο 50 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ: «Για τον υπολογισμό της συντάξεως αρχαιότητας υπαλλήλου συνταξιοδοτουμένου μετά τη λήξη της περιόδου διαθεσιμότητας που προβλέπεται στο άρθρο 34 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως του προσωπικού διπλασιάζεται ο αριθμός των ετών πραγματικής υπηρεσίας του υπαλλήλου αυτού, μέχρι την έναρξη της συνταξιοδοτήσεώς του. Ο αριθμός των συνταξίμων ετών βάσει των οποίων υπολογίζεται η σύνταξη του υπαλλήλου αυτού δεν μπορεί, εντούτοις, να υπερβαίνει τα τριάντα ούτε τον αριθμό των συνταξίμων ετών που θα μπορούσε αυτός να συμπληρώσει, αν εξακολουθούσε να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι το 65ο έτος της ηλικίας του.»

Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, βάσει του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ, οι υπάλληλοι που είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα και λάμβαναν την αποζημίωση του άρθρου 34 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ υποχρεούνταν να καταβάλλουν στο Ταμείο Συντάξεων εισφορά ίση προς το 7,5 % του βασικού τους μισθού.

Τέλος, το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 3518/85 ορίζει ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 3 και 5 έως 9, του κανονισμού εξακολουθεί να ισχύει για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ οι οποίοι ζητούν να υπαχθούν στο προαναφερθέν ειδικό καθεστώς οριστικής λήξεως των καθηκόντων.

3. Θα εξετάσω τώρα τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υποθέσεως.

Ο Lestelle, ο οποίος εισήλθε στην υπηρεσία της Ανωτάτης Αρχής της ΕΚΑΧ τον Ιούνιο του 1956, ζήτησε τον Ιούνιο του 1988 να υπαχθεί στα μέτρα οριστικής λήξεως καθηκόντων που προβλέπονταν στον κανονισμό 3518/85. Στη συνέχεια, πληροφόρησε την Επιτροπή ότι επιθυμούσε να υπαχθεί στις ειδικές ευεργετικές διατάξεις που αφορούσαν τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ και ότι δεν ήθελε να εξακολουθήσει να αποκτά νέα συνταξιοδοτικά δικαιώματα πέραν όσων είχε ήδη αποκτήσει κατά την ημερομηνία λήξεως των καθηκόντων του· ζήτησε επομένως από την Επιτροπή να διακοπεί η καταβολή εισφορών στο Ταμείο Συντάξεων.

Επειδή η Επιτροπή εξακολουθούσε να παρακρατεί κάθε μήνα τη συνταξιοδοτική εισφορά, ο Lestelle ζήτησε από τη Διοίκηση να θεωρήσει το αίτημά του ως ένσταση κατά το άρθρο 90 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ).

Με απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1989, η Επιτροπή απέρριψε την ένσταση αυτή, διευκρινίζοντας ότι «η περίοδος κατά την οποία καταβάλλεται η μηνιαία αποζημίωση θεω-

ρείται περίοδος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπάγεται την καταβολή της συνταξιοδοτικής εισφοράς».

Ο Lestelle αποφάσισε, κατά συνέπεια, να προσβάλει την προαναφερθείσα απόφαση ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, από το οποίο ζήτησε να ακυρώσει την απόφαση και να αναγνωρίσει επίσης ότι στο πλαίσιο του κανονισμού 3518/85 η καταβολή συνταξιοδοτικών εισφορών είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική.

4. Με την απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 1990 (υπόθεση Τ-4/90), το Πρωτοδικείο απέρριψε, εντούτοις, την προσφυγή τονίζοντας κυρίως ότι: «(...) μολονότι είναι ακριβές ότι οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 παραμένουν άνευ αντικειμένου και δεν μπορεί να τις επικαλεστεί ο δικαιούχος αποζημιώσεως η οποία καταβάλλεται σύμφωνα προς το άρθρο 34 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις θεμελιώσεως του δικαιώματος στο ανώτατο ποσό της συντάξεως αρχαιότητας, ο ενδιαφερόμενος εξακολουθεί να υπέχει τη γενική υποχρέωση καταβολής εισφορών που τον βαρύνει δυνάμει του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ» (σκέψη 38).

5. Κατά του τμήματος αυτού του σκεπτικού της αποφάσεως του Πρωτοδικείου βάλλει κυρίως ο Lestelle με τους δύο λόγους αναιρέσεως, οι οποίοι στηρίζονται στην παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 και στην παραβίαση της αρχής της αιτιολογίας των δικαστικών αποφάσεων, αντιστοίχως.

Με τον πρώτο λόγο, ο προσφεύγων υποστηρίζει κυρίως ότι το Πρωτοδικείο στήριξε την απόφασή του σε διάταξη του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ που δεν ισχύει πλέον και ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο κανονισμός 3518/85 θέσπισε προσωρινώς καθεστώς που εισάγει εξαίρεση από το κοινό δίκαιο.

Θα ήθελα να παρατηρήσω ευθύς εξαρχής ότι συμμερίζομαι ορισμένες από τις αμφιβολίες που εξέφρασε ο προσφεύγων όσον αφορά τους συλλογισμούς στους οποίους το Πρωτοδικείο στήριξε την απόφασή του.

Πράγματι, όπως προκύπτει σαφώς από τις σκέψεις 37 και 38 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο στήριξε την υποχρέωση του αναιρεσείοντος να καταβάλλει συνταξιοδοτικές εισφορές στο άρθρο 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ, δυνάμει του οποίου κάθε υπάλληλος που τελεί σε διαθεσιμότητα και στον οποίο καταβάλλεται η αποζημίωση των άρθρων 34 και 42 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ εξακολουθεί να καταβάλλει στο Ταμείο Συντάξεων την εισφορά που προβλέπει το άρθρο 93 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ.

Πρέπει ωστόσο να υπομνησθεί ότι τόσο ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ όσο και ο γενικός κανονισμός ΕΚΑΧ του 1956 καταργήθηκαν, από την 1η Ιανουαρίου 1962, με κανονισμό που εξέδωσαν οι Πρόεδροι των οργάνων της ΕΚΑΧ και με τον οποίο θεσπίστηκε νέος Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως (που δεν έχει δημοσιευθεί)· κατά συνέπεια, όπως ορθώς επισήμανε ο αναιρεσείων, το Πρωτοδικείο στήριξε τη συλλογιστική του σε καταργημένη διάταξη.

Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, καίτοι είναι αληθές ότι η παραπομπή του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3518/85 απο-

σκοπεί στο να διατηρήσει προς όφελος των πρώην υπαλλήλων ΕΚΑΧ τα χρηματικής φύσεως δικαιώματα τα οποία τους παρείχε το προηγούμενο σύστημα θέσεως σε διαθεσιμότητα, ουδόλως πρέπει να θεωρηθεί, αφού δεν υπάρχει καμία τέτοια ρητή διάταξη, ότι ο νομοθέτης θέλησε να επαναφέρει σε ισχύ για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ το σύνολο της παλαιάς ρυθμίσεως· άλλη απόδειξη αυτού είναι ότι η ίδια η Επιτροπή, αντί να επιβάλλει στους υπαλλήλους αυτούς κράτηση 7,5 %, όπως όριζε το άρθρο 93 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ, περιορίζει τις απαιτήσεις της σε εισφορά 6,75 %, όπως προβλέπει το άρθρο 83, παράγραφος 2, του ισχύοντος ΚΥΚ.

6. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το Πρωτοδικείο, εκτιμώντας ότι ο υπάλληλος στον οποίο εφαρμόζεται μέτρο οριστικής λήξεως των καθηκόντων βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού 3518/85 εξακολουθεί να υπόκειται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ, στην υποχρέωση καταβολής συνταξιοδοτικών εισφορών, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

Εφόσον ο συλλογισμός αυτός συνιστά τη βασική αιτιολογία της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, θεωρώ ότι στην προκειμένη περίπτωση το Δικαστήριο πρέπει οπωσδήποτε να ανακρέσει την προσβαλλομένη απόφαση.

Δυνάμει του άρθρου 54, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

Το ζήτημα όμως που τίθεται στην παρούσα υπόθεση αφορά κατ' ουσίαν την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 7, και του άρθρου 5 του κανονισμού 3518/85, πρόβλημα επί του οποίου τα μέρη διατύπωσαν την άποψή τους εν εκτάσει, τόσο ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και ενώπιον του Δικαστηρίου, ενώ η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως του Lestelle δεν απαιτεί την εξακρίβωση πραγματικών περιστατικών· φρονώ επομένως ότι η υπόθεση βρίσκεται σε στάδιο που επιτρέπει στο Δικαστήριο να επιλύσει οριστικά την παρούσα διαφορά.

7. Προς τούτο, θεωρώ χρήσιμο να διατυπώσω μια σύντομη πρόταση όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του κοινοτικού συστήματος συντάξεων, υπενθυμίζοντας κατ' αρχάς ότι, δυνάμει του άρθρου 77, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, ο υπάλληλος που έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δέκα έτη υπηρεσίας έχει δικαίωμα συντάξεως αρχαιότητας· εντούτοις, δικαιούται σύνταξη ανεξάρτητα από τη διάρκεια της υπηρεσίας, εφόσον είναι ηλικίας άνω των 60 ετών ή εφόσον δεν κατέστη δυνατόν να επανέλθει στην υπηρεσία κατά τη διάρκεια της περιόδου διαθεσιμότητας ή, τέλος, σε περίπτωση απομακρύνσεως από τη θέση του προς το συμφέρον της υπηρεσίας.

Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 83, παράγραφοι 1 και 2, του ΚΥΚ, η καταβολή των παροχών που προβλέπονται από το σύστημα συνταξιοδοτήσεως βαρύνει τον προϋπολογισμό των Κοινοτήτων, τα δε κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή των παροχών αυτών, ενώ οι υπάλληλοι συμβάλλουν κατά το ένα τρίτο στη χρηματοδότηση του συστήματος αυτού συνταξιοδοτήσεως, με την καταβολή εισφοράς ίσης προς το 6,75 % του βασικού μισθού τους.

Ομοίως, το άρθρο 36 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ ορίζει ότι κάθε είσπραξη μισθού υπόκειται σε εισφορά υπέρ του συνταξιοδο-

τικού καθεστώτος που προβλέπεται στα άρθρα 77 έως 84 του ΚΥΚ, ενώ το άρθρο 37 διευκρινίζει ότι ο εν ενεργεία υπάλληλος που έχει αποσπασθεί εξακολουθεί να καταβάλλει την εισφορά του προηγούμενου άρθρου, το ίδιο δε ισχύει για τον υπάλληλο που δικαιούται της αποζημιώσεως που προβλέπεται στην περίπτωση διαθεσιμότητας και απομακρύνσεως προς το συμφέρον της υπηρεσίας καθώς και για τον υπάλληλο σε άδεια άνευ αποδοχών για προσωπικούς λόγους ο οποίος συνεχίζει να αποκτά νέα δικαιώματα συντάξεως.

Εξάλλου, είναι αναμφίβολο ότι ο εν ενεργεία υπάλληλος ο οποίος έχει ήδη αποκτήσει δικαίωμα για το ανώτατο ποσό συντάξεως αρχαιότητας εξακολουθεί οπωσδήποτε να υποχρεούται να καταβάλλει τη συνταξιοδοτική εισφορά.

Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει σαφώς ότι, εν αντιθέσει προς τα ιδιωτικά συστήματα ασφαλίσεως, όπου καθένας είναι ελεύθερος να προσδιορίσει το ποσό και την περιοδικότητα των εισφορών, στο σύστημα του ΚΥΚ η συνταξιοδοτική εισφορά έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, εφόσον το σύστημα αυτό στηρίζεται στην αρχή της συλλογικής αλληλεγγύης και έχει χαρακτήρα διανεμητικό και όχι κεφαλαιοποιητικό.

Πράγματι, όπως ορθώς επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας Capotorti στην υπόθεση Grogan [4]:

« Είναι γεγονός ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων, το ποσό της συντάξεως δεν καθορίζεται βάσει του ποσού των καταβληθεισών εισφορών, αλλά βάσει "του συνολικού αριθμού συνταξίμων ετών" (άρθρο 2, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος VIII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως) και του μισθού που λαμβάνεται κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία (άρθρο 82, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως). Η ενδεχομένη μεταβολή, κατά τη διάρκεια της εργασιακής σχέσεως, του ποσού των καταβαλλομένων εισφορών για την κοινωνική ασφάλιση, δεν έχει καμία επίπτωση επί του τελικού ποσού της συντάξεως. Συνεπώς, είναι δυνατόν δύο υπάλληλοι να αποκτήσουν κατά την αποχώρηση από την αντίστοιχη υπηρεσία δικαίωμα προς σύνταξη του αυτού ποσού, αν και είχαν καταβάλει διαφορετικό ποσό εισφορών· αρκεί να πρόκειται για υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν διανύσει τον ίδιο αριθμό συνταξίμων ετών και οι οποίοι λαμβάνουν στο τέλος της υπηρεσίας τον ίδιο μισθό, ανεξαρτήτως των φάσεων της σταδιοδρομίας τους. Κατά τα λοιπά, αυτός ο τύπος ρυθμίσεως είναι σύμφωνος με τα συστήματα τα οποία ισχύουν σε ορισμένα κράτη μέλη (όπως στη Γαλλία, στην Ιταλία, στο Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες) και τα οποία προβλέπουν τη μηνιαία μείωση του μισθού των δημοσίων υπαλλήλων με συγκεκριμένες εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως, αλλά τα οποία δεν επιστρέφουν ως σύνταξη ποσό ανάλογο με το ποσό των διενεργηθεισών μειώσεων. »

8. Υπό το φως του κανονιστικού πλαισίου αυτού πρέπει να προσδιοριστεί η έκταση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 και να εξεταστεί κυρίως αν ο νομοθέτης, όταν ορίζει ότι « κατά την περίοδο κατά την οποία υπάρχει το δικαίωμα αποζημιώσεως, ο πρώην υπάλληλος εξακολουθεί να αποκτά νέα δικαιώματα συντάξεως αρχαιότητας με βάση τον μισθό που αναλογεί στον βαθμό και το κλιμάκιό του, *με την επιφύλαξη ότι*[5] κατά

4 — Απόφαση της 11ης Μαρτίου 1982, 127/80 (Συλλογή 1982, σ. 869, παράγραφος 5 των προτάσεων).

5 — Ο όρος που χρησιμοποιείται στο ιταλικό, στο γαλλικό, στο αγγλικό και το γερμανικό κείμενο είναι purchè, sous réserve que, provided that, sofern, αντιστοίχως.

τη διάρκεια της περιόδου αυτής καταβάλλεται η εισφορά που προβλέπεται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως με βάση τον παραπάνω μισθό (...)», είχε την πρόθεση να παράσχει στους εν λόγω υπαλλήλους το δικαίωμα να διαλέξουν αν θα εξακολουθούσαν ή όχι να αποκτούν νέα δικαιώματα συντάξεως, καταβάλλοντας τη σχετική εισφορά, ή αν θέλησε κατά κάποιον τρόπο να απαλλάξει από την καταβολή εισφοράς όσους είχαν αποκτήσει δικαίωμα επί του ανωτάτου ποσού της συντάξεως αρχαιότητας.

Συναφώς υπενθυμίζω κατ' αρχάς ότι, όπως προκύπτει από τον ίδιο τον κανονισμό 3518/85, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν θέλησε με την πράξη αυτή να δημιουργήσει νέο σύστημα συντάξεων για ορισμένους υπαλλήλους, αλλά είχε απλώς την πρόθεση να διευκολύνει τη μείωση του μονίμου προσωπικού, χορηγώντας σε ορισμένους υπαλλήλους μηνιαία αποζημίωση μέχρι να συμπληρώσουν την ηλικία των 65 ετών ή να συγκεντρώσουν τις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται το δικαίωμα επί του ανωτάτου ποσού της συντάξεως αρχαιότητας.

Πρόκειται στην πραγματικότητα για σύστημα που είχε ήδη εφαρμοστεί προηγουμένως, με την ευκαιρία της προσχωρήσεως άλλων χωρών στην Κοινότητα [6], και το οποίο εμπνέεται από τα άρθρα 41 και 50 του ισχύοντος ΚΥΚ, τα οποία αφορούν τους υπαλλήλους που έχουν θιγεί από μέτρα περιορισμού του μονίμου προσωπικού ή καταργήσεως θέσεως προς το συμφέρον της υπηρεσίας.

Όμως, οι υπάλληλοι επί των οποίων έχουν εφαρμοστεί τα μέτρα αυτά υποχρεούνται να καταβάλλουν, σύμφωνα με το άρθρο 37 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, τη συνταξιοδοτική εισφορά, ακόμη και αν έχουν ήδη αποκτήσει το ανώτατο όριο συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων [7].

Επιπλέον, η διατύπωση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 3518/85 είναι παρόμοια με τη διατύπωση ανάλογων κανονισμών περί πρόωρης λήξεως των καθηκόντων [8] και ταυτίζεται κατ' ουσία με τη διατύπωση του άρθρου 3 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, το οποίο με τη σειρά του αποτελεί επανάληψη του κειμένου του άρθρου 49 του παλαιού γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ του 1956.

Είναι αληθές ότι στο πλαίσιο του προαναφερθέντος άρθρου 3 του παραρτήματος VIII, περί του υπολογισμού των συνταξίμων ετών, η έκφραση «με την επιφύλαξη ότι για αυτές τις υπηρεσίες έχουν καταβληθεί εκ μέρους του υπαλλήλου οι προβλεπόμενες εισφορές» εξηγείται εύκολα από το γεγονός ότι ο κανόνας ρυθμίζει επίσης περιπτώσεις όπως η άδεια για εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων και η άδεια άνευ αποδοχών για προσωπικούς λόγους, οι οποίες δεν συνεπάγονται αναγκαίως την καταβολή συνταξιοδοτικών εισφορών, εφόσον ο υπάλληλος δεν λαμβάνει αποδοχές.

Εντούτοις, δεδομένης της ιδιαιτερότητας του κοινοτικού συστήματος συντάξεων, το οποίο προβλέπει γενική υποχρέωση εισφοράς, η οποία βαρύνει όλους τους υπαλλήλους που

6 — Βλ. κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) 2530 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 1972 (JO L 272, σ. 1), που εκδόθηκε με την ευκαιρία της προσχωρήσεως της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, και τον κανονισμό (ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ) 2150 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουλίου 1982 (ΕΕ L 228, σ. 1), που εκδόθηκε με την ευκαιρία της προσχωρήσεως της Ελλάδας.

7 — Πρέπει να διευκρινιστεί ωστόσο ότι η υποχρέωση καταβολής εισφοράς περιορίζεται σε πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο για τους υπαλλήλους επί των οποίων έχουν εφαρμοστεί τα μέτρα των άρθρων 41 έως 50 του ΚΥΚ, αλλά τούτο εξηγείται από το γεγονός ότι, βάσει του άρθρου 3 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ και εν αντιθέσει προς τον εν λόγω κανονισμό, οι υπάλληλοι αυτοί μπορούν να αποκτήσουν νέα συνταξιοδοτικά δικαιώματα μόνο εντός πέντε κατ' ανώτατο όριο ετών.

8 — Βλ. άρθρο 5, παράγραφος 7, του κανονισμού 259/68· άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 2530/72· άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 1543/73 (JO L 155, σ. 1)· άρθρο 2, παράγραφος 7, του κανονισμού 2150/82· άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 1679/85 (ΕΕ L 162, σ. 1).

εισπράττουν για διαφόρους λόγους μισθό ή αποζημίωση, δεν νομίζω ότι από την αντικειμενικώς ατυχή διατύπωση του άρθρου 4, παράγραφος 7, είναι δυνατόν να συναχθεί η θέληση του νομοθέτη να παράσχει στους εν λόγω υπαλλήλους τη δυνατότητα επιλογής του αν θα εξακολουθήσουν ή όχι να καταβάλλουν συνταξιοδοτικές εισφορές.

Με άλλα λόγια, νομίζω ότι ο προπαρατεθείς κανόνας επιβεβαίωσε απλώς την υποχρέωση των υπαλλήλων που υπάγονται στο σύστημα του κανονισμού 3518/85 να εξακολουθούν να καταβάλλουν τη σχετική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, ενώ παράλληλα διευκρίνισε ότι οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία δικαιούνται την αποζημίωση, να αποκτούν νέα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

9. Αν αυτή λοιπόν είναι η ορθή ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 7, δεν νομίζω ότι μπορεί να είναι διαφορετική η έννοια του εν λόγω κανόνα όταν πρόκειται για πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ, στους οποίους η διάταξη αυτή εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 3518/85.

Όπως το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διευκρινίσει σε σχέση με ανάλογη διάταξη του κανονισμού 2530/72, το άρθρο 5 του επίμαχου κανονισμού αποσκοπεί πράγματι στην αποφυγή του ενδεχομένου να βρεθεί ο υπάλληλος σε οικονομική θέση λιγότερο ευνοϊκή από αυτή στην οποία θα βρισκόταν αν είχε εγκαταλείψει την υπηρεσία πριν από τη θέση σε ισχύ της νέας ρυθμίσεως περί ΚΥΚ[9].

9 — Απόφαση της 19ης Μαρτίου 1975, 28/74, Gillet (Recc. 1975, σ. 463, σκέψη 6).

Αν όμως ο σκοπός της διατάξεως είναι αυτός και όχι η εξασφάλιση προνομιακής θέσεως σε ορισμένους υπαλλήλους κατ' εξαίρεση, πρέπει τότε να γίνει δεκτό ότι, υπό το καθεστώς του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ, ο υπάλληλος ο οποίος ελάμβανε την αποζημίωση του άρθρου 34 υποχρεούνταν να εξακολουθήσει να καταβάλλει συνταξιοδοτικές εισφορές βάσει του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ.

Μολονότι όμως, όπως ήδη ανέφερα, το προαναφερθέν άρθρο 95 δεν ισχύει πλέον και δεν μπορεί επομένως να συνιστά τη νομική βάση για την κράτηση συνταξιοδοτικών εισφορών για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ, το γεγονός ότι οι υπάλληλοι αυτοί υπείχαν εν πάση περιπτώσει υποχρέωση καταβολής της εισφοράς, είναι ασφαλώς κρίσιμο για τη διευκρίνιση της εκτάσεως και των ορίων των προνομίων που θέλησε να τους εξασφαλίσει ο κοινοτικός νομοθέτης με τον κανονισμό 3518/85.

Πράγματι, το να γίνει δεκτό ότι οι πρώην υπάλληλοι ΕΚΑΧ απαλλάσσονται πλήρως από κρατήσεις λόγω συνταξιοδοτικών εισφορών θα σήμαινε ότι τα πρόσωπα αυτά τίθενται σε θέση που ακόμη και ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως ΕΚΑΧ δεν τους αναγνώρισε ποτέ, ενώ νομίζω ότι είναι απολύτως δικαιολογημένο να θεωρηθεί ότι οι πρώην υπάλληλοι ΕΚΑΧ, όπως υπό το προηγούμενο κανονιστικό σύστημα ήταν υποχρεωμένοι, δυνάμει του άρθρου 95 του γενικού κανονισμού ΕΚΑΧ, να καταβάλλουν τη συνταξιοδοτική εισφορά, υπόκεινται σήμερα, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 7, του εν λόγω κανονισμού, στην κράτηση που προβλέπουν οι κανόνες του ισχύοντος ΚΥΚ, ακόμη και αν, λόγω του αριθμού των συνταξίμων ετών που έχουν συμπληρώσει, δεν είναι δυνατόν να αποκτήσουν επιπλέον συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

10. Στο πλαίσιο αυτό, νομίζω ότι δεν είναι αποφασιστικό το επιχείρημα του Lestelle ότι η ερμηνεία που έγινε δεκτή εδώ καθιστά σε ορισμένες περιπτώσεις το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ λιγότερο ευνοϊκό από το κοινό καθεστώς που προβλέπεται για τους άλλους υπαλλήλους.

Πράγματι, όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο του άρθρου 5 [« οι υπάλληλοι (...) μπορούν να ζητήσουν (...) »], το ειδικό καθεστώς που προβλέπεται για τους πρώην υπαλλήλους ΕΚΑΧ έχει προαιρετικό χαρακτήρα και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί άδικο το γεγονός ότι δεν είναι ευνοϊκό για όλους τους ενδεχομένως ενδιαφερομένους υπαλλήλους.

Τέλος, δεν θεωρώ ότι η ερμηνεία αυτή μπορεί, όπως υποστηρίζεται στην αίτηση αναιρέσεως του Lestelle, να προσβάλει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων.

Συναφώς, αρκεί να παρατηρηθεί ότι, αφενός, οι πρώην υπάλληλοι ΕΚΑΧ δεν μπορούσαν δικαιολογημένα να προσδοκούν διαφορετική και ευνοϊκότερη μεταχείριση από αυτή του παρελθόντος και, αφετέρου, με την ανακοίνωση της 23ης Ιανουαρίου 1986 (Διοικητικές πληροφορίες — Ειδικό τεύχος) η Επιτροπή είχε πληροφορήσει τους υπαλλήλους της για το ακριβές περιεχόμενο των εν λόγω κανόνων.

11. Κατόπιν των προηγουμένων σκέψεων, καταλήγω επομένως να προτείνω στο Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση Τ-4/90, αλλά να απορρίψει το αίτημα που αφορά την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής να εξακολουθήσει, πέραν της 22ας Μαρτίου 1989, να παρακρατεί τη συνταξιοδοτική εισφορά επί της αποζημιώσεως που ελάμβανε ο αναιρεσείων δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) 3518/85.

12. Όσον αφορά τα δικαστικά έξοδα, επισημαίνω, πρώτον, ότι η αίτηση αναιρέσεως του αναιρεσείοντος έγινε εν μέρει δεκτή και, δεύτερον, ότι η Επιτροπή, με το υπόμνημα αντικρούσεως, περιορίστηκε να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων κατά νόμο, χωρίς να ζητήσει ρητώς την καταδίκη του αναιρεσείοντος στα έξοδα, όπως προβλέπουν τα άρθρα 69, παράγραφος 2, και 122 του Κανονισμού Διαδικασίας.

Προτείνω επομένως στο Δικαστήριο να αποφασίσει ότι οι διάδικοι, συμπεριλαμβανομένης της Union syndicale, παρεμβαίνουσας, θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.